

[Ingvar Dahl.]

Yderligere lempelser alene for det private byggeri kan ikke begrundes med, at det sociale byggeri efter de gældende bestemmelser modtager større støtte fra staten end det private byggeri. En beregning foretaget af boligministeriet bekræfter, at det modsatte snarere er tilfældet.

Beregningen, der er dateret 2. april 1952, viser, at private bygherrer med offentlig støtte får årlige tilskud, der „tilbageført til i dag“ ialt andrager ca. 16 pct. af anskaffelsessummen, medens tilskuddet til boligforeninger — ligeledes tilbageført til i dag — andrager 15 pct. af anskaffelsessummen. Når støtten til boligforeningerne er billigere end støtten til de private bygherrer, uanset at lånegrænsen er henholdsvis 97 pct. og 90 pct. og renten henholdsvis 2 pct. og 2,5 pct. p. a., beror dette på, at boligforeningerne er forpligtet til at lade opsparingen ved afdrag på prioriteterne komme samfundet til gode ved investering i nybyggeri, medens de private bygherrer selv kan disponere over opsparingen.

Gennemførelse af det af ministeren den 11. marts 1952 forelagte lovforslag vil betyde, at tilskuddet til de private bygherrer forøges til 18 pct. af anskaffelsessummen, uden at der samtidig sker en forhøjelse af de 15 pct., der ydes til socialt boligbyggeri, og såfremt der yderligere gives personer eller selskaber, der opfører beboelsejendomme, adgang til skattefri afskrivninger, vil det private byggeris relative stilling blive endnu gunstigere. En sådan udvikling forekommer så meget mere urimelig, som det almenyttige byggeri har en særlig forpligtelse til fortrinsvis at bygge for den mindrebemidlede del af befolkningen.

Forslagsstillerne ønsker ikke særbegunstigelser for det almenyttige byggeri, men mener, at den yderligere støtte til boligbyggeriet, som alle indrømmer er påkrævet i den øjeblikkelige situation, må komme hele det støttede boligbyggeri tilgode, og at yderligere støtte fra det offentlige må ledsages af bestemmelser, der sikrer, at de bygherrer, som modtager denne støtte, påtager sig ensartede forpligtelser.

I det her fremsatte lovforslag bemyndiges indenrigs- og boligministeren til at indrømme rentefrihed og afdragshenstand for indtil 65 pct. af de statslån, der ydes til det sociale boligbyggeri. En sådan rentefrihed og afdragshenstand vil kunne betyde en nedsættelse af huslejeniveauet i nybyggeriet med mellem 5 kr. 50 øre og 6 kr. pr. m² etageareal.

Bestemmelse om en tilsvarende lejenedsættelse, forsåvidt angår det private boligbyggeri, er ikke medtaget i lovforslaget, men bør efter forlagsstillerens opfattelse indgå i de forhandlinger, der føres om indenrigs- og boligministerens forslag til lov om ændringer i boligstøttelovgivningen. Forudsætningen for gennemførelse af tilsvarende lempelser for det støttede private byggeri må være, at dette byggeri påtager sig samme forpligtelser som det sociale byggeri.

Efter den socialdemokratiske rigsdagsgruppes opfattelse må der stilles visse tekniske betingelser for at opnå den i dette lovforslag omhandlede yderligere støtte fra staten. Disse tekniske betingelser, der er nærmere omtalt i det til lovforslaget som bilag optrykte forslag til midlertidige foranstaltninger til fremme af boligbyggeriet, vil kunne gennemføres administrativt. Der vil f. eks. i statslåntilsagnene kunne stilles krav om, at bygherren gennemfører nærmere angivne foranstaltninger bl. a. vedrørende standardisering og rationalisering.

Af bilaget fremgår ligeledes, at den socialdemokratiske rigsdagsgruppe er af den opfattelse, at den adgang, indenrigsministeren har til med tilslutning af finansudvalget at lade staten deltage i udgifterne ved visse bygningsmæssige civilforsvarsforanstaltninger, bør udvides. Man ønsker dog ikke på nuværende tidspunkt at stille forslag til ændring af lov nr. 253 af 27. maj 1950, idet man finder det ønskeligt at afvente en nærmere undersøgelse af, hvorvidt de krav til nybyggeriet, der på dette område hidtil er stillet, vil kunne lempes.

Den gældende boligstøttelov giver efter forlagsstillerens opfattelse ikke tilstrækkelig mulighed for at fremme det social-filantropiske byggeri, idet det tilskud, der efter loven skal ydes af kommunerne (ca. 6000 kr. pr. lejlighed), synes at ligge ud over de fleste kommuners økonomiske muligheder, og man har derfor i lovforslaget foreslået en nedsættelse af kommunens og virksomhedens forpligtelse til at yde tilskud til det social-filantropiske byggeri til ialt $\frac{2}{5}$ af statens tilskud, som foreslås forhøjet til 25 pct. En sådan nedsættelse af kommunens og virksomhedens tilskud vil utvivlsomt betyde, at det beløb, der er afsat i boligstøtteloven til støtte af det social-filantropiske boligbyggeri, ikke er tilstrækkeligt. Da indenrigs- og boligministeren imidlertid ved lovforslag af 20. marts 1952 har foreslået grænsen på 2 mill. kr. slettet og erstattet med en bestemmelse om, at det nødvendige beløb fremtidig fast-